

Asia: OM 60/08/2013

AHVENANMAAN ITSEHALLINNON KEHITTÄMINEN – AHVENANMAA-KOMITEAN 2013 LOPPUMIETINTÖ

Lausuntopyyntö

1 luku Ahvenanmaan itsehallinto

-

2 luku Maakuntapäivät ja Ahvenanmaan hallitus

-

3 luku Ahvenanmaan kotiseutuoikeus

-

4 luku Ahvenanmaan maaherra ja Ahvenanmaa-asioiden valtuuskunta

-

5 luku Lainsäädäntö

- lausunnonantajista viranomaistahoja pyydetään oman hallinnonalansa näkökulmasta arvioimaan 26, 28 ja 30 §:n toimivaltuetteloissa lueteltujen toimivalta-alojen otsikointia ja niiden perusteluja, ovatko ne oikeita ja riittäviä, mitä täydennyksiä tarvittaisiin? Ovatko niissä käytetyt juridiset käsitteet ajan tasalla ja oikeita?- lausunnonantajista viranomaistahoja pyydetään oman hallinnonalansa näkökulmasta arvioimaan yleisellä tasolla lakiehdotuksen 28 §:n hallinnollisia, taloudellisia ja muita vaikutuksia, jotta näistä voitaisiin kertoa laajemmin hallituksen esityksessä.

-

6 luku Tuomiovalta

-

7 luku Hallinto

-

8 luku Aloite, neuvottelu, kuuleminen, virka-apu ja toimivaltariidat

-

9 luku Ahvenanmaan talous

-

10 luku Kansainväliset velvoitteet

-

11 luku Euroopan unionin asiat

-

12 luku Virkakieli ja kielelliset oikeudet

-

13 luku Erityisiä säännöksiä

Kansainvälinen ja kansallinen korkea lentoturvallisuuskulttuuri perustuu vuosikymmenten aikana tapahtuneeseen kehitykseen ja standardisointiin. Kehityksen tuloksena on ilmailuun luotu mahdollisimman yhtenäiset toimintamenettelyt ja määräykset. Jotta ilmailun toimintamenettelyt pysyvät mahdollisimman yhteneväisinä myös jatkossa, niin ilmailun lainsäädäntövalta tulee kuulua valtakunnan säädäntövaltaan (ministeriö, liikenteen turvallisuusvirasto (Trafi)), joilta löytyy tarvittava lainsäädännöllinen ja ilmailullinen erikoisosaaminen sekä kiinteät yhteydet ilmailun kansainvälisiin säätely- ja toimielimiin (EU, EASA, ICAO). Toimivallan osittainkin siirto maakunnalle voisi johtaa epästandardeihin toimintamalleihin, jotka voivat olennaisesti heikentää lentoturvallisuutta.

Lentoturvallisuus muodostuu suurelta osin samassa ilmatilassa toimivien yhtenäisestä ilmaliikenteen tilannekuvan hahmottamisesta, jossa tärkeässä roolissa on lennonjohdon ja ilmaliikenteen mahdollisimman yhtenäinen kommunikaatiokieli. Suomessa käytetään ilmailun kommunikointikielinä lähes poikkeuksetta englantia. Vain pieni osa harrastelentäjistä käyttää enää suomen kieltä. Finavian käsityksen mukaan kokonaan uuden kielen hyväksyminen ilmailun kommunikaatiokieleksi kansallisia ilmailumääräyksiä muuttamalla olisi omiaan heikentämään yhtenäistä tilannekuvaa ja sitä kautta myös lentoturvallisuutta. Kansainvälisen kehityksen myötä on todennäköistä, että tulevaisuudessa ilmaliikennepalvelua tullaan antamaan pelkästään englannin kielellä. Yhtenäisen kommunikaatiokielen käyttö mahdollistaisi ylikansallisille palveluntarjoajille nykyistä monipuolisemman kilpailuasetelman erityisesti EU:n alueella. Esitetty muutos ei ole valtioiden EU:ssa yhteisesti linjaamien tavoitteiden mukainen, joilla pyritään lentoturvallisuuden parantamiseen ja ilmailun nykyistä parempaan kustannustehokkuuteen.

Finavia ostaa lentoasemillaan tarvittavan ilmaliikennepalvelun ulkoiselta palveluntarjoajalta Air Navigation Services Finland Oy:ltä. Lennonvarmistuspalvelun tarjoajalle vaatimus ruotsinkielellä annettavasta palvelusta aiheuttaisi merkittäviä lisäkustannuksia sekä Maarianhaminan lentoasemalla että Suomen aluelennonjohdossa toimivan henkilöstön osalta kasvaneiden lisäkoulutustarpeiden, kelpoisuusvaatimusten ja dokumentaatiomuutosten takia. Merkittäviä lisäkustannuksia muodostuisi sekä muutoksen toteutusvaiheessa että toiminnan jatkuvan ylläpidon aikana. On selvää, että vaatimus ruotsinkielen käyttämisestä tulisi nostamaan ilmaliikennepalvelun

hintaa. Finavian käsityksen mukaan vaatimusta ilmaliikennepalvelun tarjoamisesta ruotsinkielellä voidaan tästä syystä pitää nykyisessä tilanteessa kohtuuttomana.

Mitä tulee Ahvenanmaalla palvelua tuottavien valtion yhtiöiden kielellisiin velvoitteisiin, Finavia katsoo että voimassa olevat kielilain valtionyhtiöitä koskevat säännökset ovat riittävät siihen, että Finavia voi jatkossakin tuottaa hyvät ruotsinkieliset palvelut Ahvenanmaalla.

14 luku Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

-

Suhde perustuslakiin ja lainsäätämisyjärjestykseen

-

Yleisperustelut (Nykytila ja sen arviointi, Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset, Esityksen vaikutukset, Hallituksen esityksen valmistelu)

-

Muuta

-

Pystynen Juha-Pekka
Finavia Oyj